

Indflydelse, hvis det skal ske paa Bekostning af de mere betydeliges. Det er jo ganske naturligt, at alle Erhvervene for Tiden stræber fremad, og jeg ser med Velvillie og Forstaaelse paa, at de forskellige Erhverv anvender Kapitaler til Fremme af deres Interesser, at de stræber efter at højne deres Produktioner og at lægge Beslag paa saa meget af vort Folks Fødselsoverskud som overhovedet muligt. Saa længe alt dette foregaar paa et frit, naturligt Grundlag ud fra de almindelige Brydninger, der finder Sted mellem Erhvervene, vil det dygtigst udstyrede Erhverv gaa af med Sejren; og det er ganske naturligt, det skal det have Lov til. Men under de Brydninger, der finder Sted, vil jeg dog minde om, at den eneste Naturrigdom, som det danske Samfund raader over, er den danske Jord. Vi har ingen Mineralier, ingen Kul eller andre saadanne Rigdomskilder i vor Jord. Vi har ingen anden Naturrigdom end de Plantenæringsstoffer, der findes i vor Agerjord, de Skove, Tørvemoser o. l., vi har. Det gælder da om til enhver Tid at benytte disse Plantenæringsstoffer i Jorden paa den bedste Maade, men denne frugtbare Jord i Forbindelse med vort forholdsvis gunstige Klima byder ogsaa det danske Samfund en saadan Opholdelses- og saavel i Krig som i Fred, at vi kan se trygt saavel paa Øjeblikkets Forhold som paa Fremtidens. Men jeg vil advare imod, at vi tager Sigte paa ved visse Bestræbelser at knytte vor særlige Intelligens, vor Overskudskapital, en større Del af vor Arbejdskraft til de andre Virksomheder, som dog ikke kan have saa stor Betydning for hele vort Samfund, som netop vort Landbrug har.

Men naar jeg har sagt dette, vil jeg ogsaa føje til, at der er visse Mangler ved vort Landbrug i Henseende til at modtage sin Andel af Fødselsoverskuddet. I den senere Tid, hele dette Aarhundrede og de senere Aar af det forrige, har Landbruget ikke en Gang beslaglagt den Del af Fødselsoverskuddet, som stammer fra Landbruget, og det er jo Hovedgrunden til, at vore Byerhverv naturligt og ofte mindre naturligt er steget saa stærkt, som de er. Hvis man derfor vil følge mit Raad og stræbe hen til, at Landbruget fremdeles bliver Hovederhvervet i Landet, og at Landbruget beskæftiger sin stedse stigende Del af vort Fødselsoverskud, maa man ogsaa træffe de Foranstaltninger, som er nødvendige for at gøre Adgangen til Jorden lettere, og sikre os, at Jorden til enhver Tid kan stilles til Raadighed for dens Dyrk-

ningsværdi; men heller ikke billigere. Det nytter ikke, at man blot kræver billig Jord, man maa jo vide, at der med de Prisgrundlag, der er raadende til enhver Tid, er en Værdi, som er Jordens Dyrkningsværdi. Naar en Mand, der træder ind i Landbruget, kan faa sin Jord til den Pris, kan der ikke med Rette forlanges mere; blot man tager Spekulationen bort fra Jorden, skal Prisen nok blive Dyrkningsværdien, og da har ingen noget næneværdigt at beklage sig over. Hvis man saa føjer til, at de stigende Priser paa Produkterne, som aflejres i den stigende Pris paa Jorden, fra Tid til anden bliver inddraget i en Grundværdiskat, finder jeg, man paa det Omraade har skabt den Sikkerhed, vi i Øjeblikket er i Stand til at skabe.

I de store Industrilande, Tyskland og England, har man den sidste halve Snes Aar før Krigen været inde paa de Bestræbelser, jeg her hentyder til, men det er kun sket teoretisk; man har gjort nogle smaa Tilløb til at komme frem ad den Vej, jeg peger paa, men det er ikke blevet til stort. Derimod har vi her i Danmark fra 1894 haft vor Opmærksomhed rettet mod det Spørgsmaal og da ogsaa gennemført adskillige Love, der tog Sigte paa at imødekomme de Krav, jeg her taler om. Nogen Nytte har de gjort, men under Krigen og alt, hvad dermed er fulgt, har disse Virkemidler ikke kunnet gøre sig gældende, tværtimod, de er helt ophørt at virke. Jeg regner derfor med, at vi efter Krigen maa tage ganske anderledes kraftigt fat. Den Landbrugskommission, som blev nedsat i 1911, beskæftiger sig ogsaa med disse Spørgsmaal, og jeg forventer, at vi i en nær Fremtid, hvis vi i Øjeblikket staar paa Fredens Tærskel, hvad vi vel har Lov til at vente, ogsaa vil se Forslag fra Landbokommissionen i den Retning, jeg her peger paa.

I samme Forbindelse vil jeg minde den højtærede Landbrugsminister om, at vi tidligere har haft en Landbrugsrepræsentation i Udlandet. Vi har bestandig en saadan Repræsentation i England, og vi har endog i Krigens første Aar ansat en Landbrugskonsulent i Rusland. Vi har derimod ikke nogen Landbrugsrepræsentation i de andre Lande. Jeg skal ikke bebrejde den højtærede Minister, at der ikke er sket nogen Udsendelse nu under Krigen, jeg forstaaer, at det kunde berede os forskellige Vanskeligheder. Men jeg vil henlede Ministerens Opmærksomhed paa, at netop nu er Tiden inde til at faa udpeget de Mænd